

Magyarország Alkotmánybírósága

1011. Budapest
Donáti u. 35/45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 00 5 2 2 - 0 / 2022
Érkezett:	2022 FEBR 21.
Példány:	1
Melléklet:	3 db
Kezelőiroda:	H

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 9.	
FŐLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON:	
Perán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Fax	
Érkezett:	2022 -01- 17
PÉLDÁNY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM:	22 830/2019
UTÓIRATON:	

Alulírott ██████████ lakos, az Alaptörvény 24. Cikk. 2.bek.) d.) pontja és a 2011.évi CLI Tv 27.§.a-b.) pontjai alapján , továbbá a 28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja alapján

alkotmányjogi panasszal

élek,

a Kúria Gfv 30.056/2021/5 illetve a Fővárosi Ítéltábla 4. Pf 20.496/2020/3 továbbá a Fővárosi Törvényszék 66.P. 22.830/2019/23-I sz. határozatai ellen, mert az Alaptörvényben biztosított jogaim sérelme következett be: A jogorvoslati lehetőségek ki lettek merítve. Adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Indítványozom a fenti határozatok megsemmisítését a 2011.évi CLI Tv 43.§.(1.) és (4.) bekezdése alapján. Perújítási eljárás nincs folyamatban.

Kérem a végrehajtás felfüggesztését, az Alaptörvény 53. Cikkelye, és a kiújult vis maior állapot alapján, figyelemmel arra, hogy a vészhelyzet 2022.06.30.-ig meghosszabbításra került.. A végrehajtás felfüggesztését jelen eljárás kapcsán az I.f. bíróságtól nem kértem.

A 2011. évi CLI Tv. 52.§ (1a.)

a.)pontja alapján indítványomban hivatkozom az

A Kúria utóbbi időben ismertté vált újabb gyakorlata, jelentős mértékben megváltoztatta a korábbi gyakorlatot, amikor is a devizaalapú szerződések a gyakorlatban szinte eredménnyel nem voltak támadhatóak.

A fentiek alapján és a jogállamiság elveiből továbbá a józan ész közvetlen és kötelező alkalmazhatóságából kifolyóan a támadott döntések, a jogalap elbírálásának új gyakorlata szerinti felülvizsgálata nélkül tisztességes eljárás kereteiben nem vizsgálhatóak.

A határozatok ezért nem felelnek meg a tisztességes eljárás alapelveinek illetve az alábbiakban felhívott alapelveknek.

abban az esetben, ha nincs koherencia

Jelen ügyben irányadó az EUB c-51/2017-es döntés és az abban hivatkozott 93/13/EGK Irányelv 4.c.(2.), 6 c.(l.) 7.c.(l.) es pontjai

Az EUB c-51/2017-es döntés rendelkező része 3. pontja szerint a tájékoztatás nem megfelelő árfolyamkockázat ügyben, ha az csak a hazai deviza nagymértékű inflálódására hívja fel a figyelmet: A tájékoztatásnak ki kell terjednie annak gazdasági következményeire is, amely plasztikusan be kellett volna mutatni azt, hogy a kezdeti havi törlesztő részlet egy-két éven belül a duplájára, háromszorosára emelkedik

Az EUB c-51/2017-es döntés rendelkező része 5. pontja szerint egy szerződés semmisségét hivatalból kell a bíróságnak vizsgálni

A Kúria 2019.06.19.-i állásfoglalása, amely szerint amennyiben a szerződésből kitűnik, hogy az árfolyamteher változásnak nincs felső határa, akkor a tájékoztatás tisztességes-ellentétes a fenti alapelvvel.

A határozatok a fenti alapelvet sértik, mert elsődlegesen az EU 93/13/EGK Irányelvet kellett volna alkalmazni

Alaptörvény E.) Cikk (2.) bek.: Magyarország az EU-ban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján-az alapító szerződésből fakadó jogok gyakorlásához és a kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig-az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az EU intézményei útján gyakorolhatja.

Az EU 93/13/EGK Irányelv felhívott szakaszai kötelezően alkalmazandó magatartási szabály, amellyel ellentétesek a támadott határozatok

4.c. (2.) bek.:

A feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, sem pedig az ár vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek.

A szerződés feltételei a tájékoztatás tekintetében nem tisztességesek, mert a feltételek nem világosak és nem közérthetőek:

Az a tájékoztatás, amely szerint az árfolyamváltozás lehet az adós számára előnyös, de hátrányos is, nem orientálja a laikus adóst a megfelelő döntésre

6.Cikk (1.) bek.

A tagállamok előírják, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket

A határozatok a felhívott alapelvet és a fentieket sértik, mert az árfolyamváltozás utólagos kiiktatásával a szerződés az eredeti feltételek mellett érvényessé tehető

Alaptörvény I. Cikk (1.) bekezdés: Az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége

Alaptörvény IV. Cikk. (1.) bekezdés: mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz

Alaptörvény V. Cikk Mindenkinnek joga van törvényben meghatározottak szerint személye, illetve tulajdona ellen intézett vagy ezeket közvetlenül fenyegető támadás elhárítására

Alaptörvény XII. Cikk (1.) Mindenkinnek joga van.....a vállalkozáshoz

Alaptörvény XIII. Cikk Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz.....

Alaptörvény XV. Cikk (1.) bek. A törvény előtt mindenki egyenlő

Alaptörvény XXVIII. Cikk (1.) bek. mindenkinek joga van... valamely perben jogait és kötelezettségeit...a bíróság tisztességes eljárásban bírálja el.

Alaptörvény XXVIII. Cikk (7.) bek. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan, bírósági ...döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti

Egyezségokmány 6. Cikk Tisztességes eljárás „fegyverek egyenlőségének elve”.

Az EU 93/13 EKG Irányelv 4.c.(2.) 6 c. (1.) 7.c (1) pontok

Európai Bíróság c-51/2017-es ítélete 3. és 5 pontjai

Kúria 2019.06.19.-i állásfoglalása

1959.évi IV Tv. 205.§. (2.), (4.) (5.)bek, a 227.§.(2.) bek.,továbbá a 312.§(1.) bek.

1.b.)

b.) Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege:

1.b.) A tárgyi ügyben un. devizaalapú szerződést kötöttünk az illetékes bankkal, amely során olyan feltételt írtattak alá velünk, hogy bármilyen mértékben is változik-hátrányunkra a CHF/HUF árfolyam-a teljesítés és visszafizetés HUF-ban történt-annak következményeit nekünk kell viselni (A devizahiteles probléma országosan, így a T. AB előtt is hivatalból ismert.)

Az eredeti feltételekhez képest a törlesztőrészlet havi összege olyan mértékében (többszörösére) emelkedett a HUF inflálódása miatt, hogy azt már teljesíteni nem tudtunk és így a bank végrehajtási eljárást vezetett ellenünk elárverezve ingatlanunkat

Véleményünk szerint

-A végtelenített összegű kölcsön vállaltatása feltétel semmis, mert lehetetlen szolgáltatásra irányul.

-A tisztességes tájékoztatás hiánya-árfolyamkockázat gazdasági következményei-a szerződés jogi létre jöttének akadálya vagy a szerződés semmis, mert hiányzik a teljeskörű szándéknyilatkozat a szerződés létrehozására. (r Ptk 205.§.)

Az iratok között található MNB nyilatkozat és az azt alátámasztó BÉT árfolyam előrejelzés azt bizonyítják, hogy a bank a szerződés megkötése előtt ismerte a CHF/HUF árfolyamának adósra hátrányos és drasztikus változásnak hiányát, de azt elhallgatta.

(2004 évben már tudták, hogy az évi 156,-HUF/CHF fokozatosan 2014. évre 256,-HUF/CHF-re emelkedik, amely hajszálpontosan be is következett.)

-Az rPtk 312.§-a szerint, ha a teljesítés egyik fél hibájának sem felróhatóan ellehetetlenül, akkor a szerződés megszűnik. A CHF/HUF viszonylatában az árfolyam többszörös megemelkedése miatt-senki fel nem róható okból-a teljesítés ellehetetlenült. A megszűnés kapcsán a befizetések elvesznek a hátralék pedig nem követelhető. Ezt a határozatok figyelmen kívül hagyták.(r.Ptk 312.§ (6.) bek.)

-A fentieket alátámasztja a 2020.évi XII Tv, amely az Alaptörvény 53.) Cikkely 1.bek.-re hivatkozással a járványt természeti csapásnak-vis maiornak tekinti, amely szerződést megszüntető elháríthatatlan külső ok

Mint ismert a vészhelyzet miatt speciális és a végrehajtás akadályát jelentő vis maior állapot 2022.06.30.-ig meghosszabbításra került.

Külön sérelem, hogy a DH Tv-eket visszaható hatállyal alkalmazták

Külön sérelem, hogy nem biztosították a „vállalkozás szabadságát” a tisztességes gazdasági verseny feltételeinek biztosítása nem történt meg és ezt a bíróságok figyelmen kívül hagyták

Külön sérelem, hogy a Kúria a korábbi gyakorlatával szemben-amely a devizás ügyekben benyújtott felülvizsgálati kérelmeket-amelyek a tájékoztatás tisztességét kifogásolták automatikusan elutasította-, az utóbbi időben a korábbi érveket újlag figyelembe veszi és megállapítja a szerződések e miatti érvénytelenségét illetve megszünteti e miatt a végrehajtásokat.

c.) Az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezés, bírói döntés alkotmány ellenessége vizsgálata és azok megsemmisítése

Kúria Gfv.VI.30.056/2021/5 illetve a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.496/2020/3 Fővárosi Törvényszék 66. P.22.830/2019/23-I sz. határozatai és azok megsemmisítése

e.) Indokolás, hogy a felhívott bírói döntések miért ellentétesek a felhívott Alaptörvényi rendelkezésekkel:

-A devizaalapú szerződések egységesített és az árfolyamkockázatra vonatkozó tartalma országos probléma, amelyből következően zavarja a piaci kapcsolatokat (A fél ország olyan „iskolázatlan”, hogy saját egzisztenciáját, életviszonyait kockáztatta volna?!)

-A piaci árversenyt szándékosan torzítja, amikor a deviza alapú szerződések piaci bevezetését közvetlenül megelőzően, a HUF alapú szerződések kamatait háromszorosára emelte, ugyanakkor a CHF/HUF árfolyamváltásnak általa ismert és adósra drasztikus jövőbeni változását elhallgatta)

-Az árfolyamkockázat korlátlan áthárítása az adósra ugyancsak sérti a felhívott alapelvet, mert a szerződéses szabadság tisztességes eljárás szerint korlátozása elmaradt a döntésekben

az Alkotmánybíróság a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatban azt állapította meg, hogy az emberi méltóság, mint az általános személyiségi jog anyajoga magában foglalja a személyiség szabad kibontakoztatásához, továbbá az önrendelkezés szabadságához való jogot, a cselekvési autonómiát is. (ABh 1990, 42.) Az Alkotmánybíróság a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatban pedig megállapította, hogy a tulajdonjog, mint az egyéni cselekvési autonómia hagyományos anyagi alapja részesül védelemben. (ABh 1993, 373, 380.) Ezen megállapítások alkalmazhatóságának – a 2008–2009-es globális pénzügyi válság és a tömegesen kötött deviza alapú kölcsönszerződések következtében kialakult szociális

válsághelyzetre tekintettel – nincs akadálya, sőt szükségesnek mutatkozik ezeknek a jelen döntés indokolásába történő beillesztése.

A fogyasztói kölcsönszerződések adósai – a szerződéskötést megelőzően cselekvési autonómiával rendelkező tulajdonosok – az egyensúlytalan szerződési feltételek (így az egyoldalú szerződésmódosítások) teljesítésének kényszere következtében olyan gazdasági szükséghelyzetbe kerültek, mely a cselekvési autonómiájukat, az önrendelkezési szabadságukat kiüresítette, ez a helyzet pedig emberi méltóságukat is sérti. Márpedig az emberi méltóság sérthetetlen (Alaptörvény II. Cikk), védelme az állam elsőrendű kötelessége [Alaptörvény I. Cikk (1) bekezdés]

A támadott határozatok a fenti elveket sértik, mert az egyenlőtlen szerződési feltételek miatt a kérelmező cselekvési autonómiáját elvesztette, amelyet a határozatok nem orvosoltak

Alaptörvény I. Cikk (1.) bekezdés: Az Ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége

A határozatok sértik a fenti alapelvet, mert a kérelmező szabadság jogát-gazdasági szabadság is –megsértették:

A bizalomvédelem az Alkotmánybíróság szerint egy jogszabály változatlan fennmaradásához (hatályban maradásához) fűzött megalapozott, jogilag védett várakozás. (1146/D/2001. AB határozat, ABH 2009, 1525, 1540.).[155] A 11/1991. (III. 29.) AB határozat és a 43/1995. (VI. 30.) AB határozat alapján a bizalomvédelem (más néven a szerzett jogok védelmének tesztje) a jogbiztonság részét képező kellő felkészülési idő követelményének a már meglévő jogosultságokra történő vonatkoztatása. Meglévő jogosultság hiányában az Alkotmánybíróság csak a norma megismeréséhez szükséges időt kérheti számon a jogalkotáson. (40/2012. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [29]).

Az un devizaalapú törvényekkel kapcsolatos visszaható hatályú jogalkotás és az e területen megvalósuló jogszabályváltozás a kiszámíthatóság hiányát jelenti, amely nem egyeztethető össze az e cikkben garantált jogbiztonság elvével.

Alaptörvény IV. Cikk. (1.) bekezdés: mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz

Az Alaptörvény fenti cikkelye megsértésre került, mert az adós –mint a szerződésben a banknak nem egyenjogú partner alanya - jogai élveznek prioritást, az adós a magánszemélyek és kis/középvállalkozások vannak hátrányos helyzetben a nagyhatalmú bankokkal szemben, mert a bankok sértették meg az alapvető jogokat, tisztességtelenül jártak el, mert a valutaárfolyam mozgását tekintve nem tájékoztatták egyénileg az adóst. A bankok felelősége az elsődleges, mert nem tettek eleget a tájékoztatási kötelezettségének, a jövőbeni és általuk már ismert árfolyamkockázat gazdasági következményeit illetően

A kérelmező ezen alapelv szerinti szabadságjogát sérti az ügy kapcsán elmaradó tájékoztatási kötelezettség megsértése, mint szubjektív követelmény.

Az eljáró bíróságok nem érzékelték, hogy rendelkezésére állt az MNB nyilatkozata és a BÉT árfolyamtrend előrejelzése, amelyből a kérelmező javára fennálló körülmény figyelmen kívül hagyása Alaptörvény ellenes.

Alaptörvény V.Cikk Mindenkinnek joga van törvényben meghatározottak szerint személye, illetve tulajdona ellen intézett vagy ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához

A döntések a fentieket azért sértik, mert a devizaalapú szerződés-semmis feltételének: A tartozás összege végtelenített-a panaszos vagyonában indokolatlan hátrányt okoztak, a jogellenes többletfizetés követelésnek helybenhagyásával, továbbá az adós további ingó és ingatlanvagyonának kilátásba helyezett „elkobzásával”

Az Alaptörvény megfogalmazása szerint ez a jog a személyt a ..... és saját tulajdona elleni támadás elhárítására jogosít fel.

A kérelmező saját tulajdona védelmében felhívta az MNB nyilatkozatát illetve a BÉT árfolyamtrend előrejelzését, amelynek figyelembe vétele esetén a kereset és a jogorvoslatok megalapozottak lennének, amelynek következtében a kérelmező tulajdona a jogos védelem következtében mentesülne a kérelmező tulajdonából történő kikerüléstől.

Alaptörvény XII. Cikk (1.) bek.: Mindenkinnek joga van.....a vállalkozáshoz

A vállalkozáshoz való jognak – mint minden alapjognak – létezik alanyi jogi, szubjektív oldala és objektív, intézményi oldala. Ez annyit jelent, hogy az államnak nemcsak tiszteletben kell tartania az alapvető jogokat (szubjektív oldal), hanem gondoskodnia kell azok védelméről, gyakorolhatóságuk feltételeinek megteremtéséről. Az Alkotmánybíróság egy korai határozatban mondta ki azt, hogy az alapvető jogok „tiszteletben tartására és védelmére” vonatkozóan az állam kötelessége a szubjektív alapjogokkal kapcsolatban nem merül ki abban, hogy tartózkodnia kell megsértésüktől, hanem magában foglalja azt is, hogy gondoskodnia kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről.

A döntések azért sértik ezt alapvetet, mert a vállalkozás joga magában foglalja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit a szerződő partnerek szerződéses egyensúlyának elvét. A devizaalapú szerződés, mint az adós tekintetében rendkívül hátrányos feltételeket tartalmazó szakaszai indokolatlanul korlátozzák a vállalkozás szabadságát,-a feleket egyenlően megillető gazdasági verseny feltételeit, mert már a rómaiak által is ismert és oroszán szerződéses nevezett jogi megoldás torzítja a verseny szabadságát. A szerződéses partnerek szerződésbeli egyensúlyát kellett volna a döntésekkel biztosítani, adott esetben a végrehajtást megszüntetni

Alaptörvény XIII. Cikk Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz.....

A döntések a fentieket azért sértik, mert a devizaalapú szerződés-semmis feltételének: A tartozás összege végtelenített-a panaszos vagyonában indokolatlan hátrányt okoztak, a jogellenes többletfizetés követelésnek helybenhagyásával, továbbá az adós további ingó és ingatlanvagyonának kilátásba helyezett „elkobzásával”

Alaptörvény XV.Cikk (1.) bek. A törvény előtt mindenki egyenlő

A szabad vállalkozás és a tisztességes gazdasági verseny feltételeinek szerződésben foglalt elmaradása –a felek szerződési jogainak adós hátrányára történő torzítása-, a bírói döntésekben foglalt érintetlenül hagyása a panaszos tekintetében sértik a törvény előtti egyenlőséget. E tekintetben a döntések a szerződések indokolatlan és az adósokat sújtó negatív megkülönböztetése változatlanul hagyása sérti a törvényelőtti egyenlőség elvét.

A törvényelőtti egyenlőség a szerződéses partnerek szerződésből következő belső jogi egyensúlyát feltételezik. A végtelenített tartozás, a korlátok nélküli egyoldalú szerződésmódosítás, a tisztességes tájékoztatás feltételeinek szerződéses rendezésnek hiánya a szerződést készítő bank egyoldalú és kirívó mértékű előnyét jelentik, amelyet korrigálni kellett volna

Alaptörvény XXVIII. Cikk (1.) bek mindenkinek joga van... valamely perben jogait és kötelezettségeit...a bíróság tisztességes eljárásban bírálja el.

A tisztességes eljárás keretében a bíróságnak elsősorban alkalmazni kellett volna az r.Ptk 205/A. §.(2.) bek-ben foglalt azt az szabályt, hogy a fogyasztói szerződésekkel kapcsolatos bírósági eljárások során a bizonyítási teher a bankot terheli
Ezt támasztja alá a Kúria 2413/2011 es döntése is

Az r.Ptk. 312.§.(1.) bekezdése kapcsán ugyancsak sérül a tisztességes eljárás elve, amikor a jogszabály szövegét relativizálva -tisztesség ne essék - mondvacsinált jogszabály értelmezéssel relativizálja a petitum egyértelmű megfogalmazását.

E tekintetben az elutasítás jogszabályi háttér nélküli indoka az, hogy pénztartozás esetén, lehetetlenülés miatt nincs szerződés megszűnés. A hivatkozott jogszabály, de maga a Ptk sem tartalmaz ilyen jogszabályi kivételt.

Az rPp 163.§- ban foglalt tényállás feltárási kötelezettség elmaradásával ugyancsak hátrányos megkülönböztetést tartalmaznak a döntések a kérelmezők tekintetében:

A kérelmező adósok becsatolták az MNB nyilatkozatát és a BÉT 2004 évi árfolyam előre jelzését.

A szerint a bankoknak már 2001 évtől kötelezően árfolyamkockázat elemző szabályzatot kellett vezetniük az MNB napi árfolyamindexe alapján.

Mivel mindkét bizonyíték ugyanazon a napi árfolyamindexen alapult a banknak ugyanazon következtetésre kellett jutnia, mint a BÉT árfolyamváltozás előre jelzésnek azaz arra, hogy a 2004 évi 156,-HUF/CHF fokozatosan 2014 évre 256,-HUF/CHF-re fog változni

Ezen tájékoztatás visszatartása a bank részéről sérti a törvényelőtti egyenlőség elvét, figyelemmel az r.Ptk 205.§-ban foglalt tájékoztatási kötelezettségre

A fentiek figyelmen kívül hagyása a döntésekben sérti a törvény előtti egyenlőség elvét.

Alaptörvény XXVIII. Cikk (1.) bek. mindenkinek joga van... valamely perben jogait és kötelezettségeit...a bíróság tisztességes eljárásban bírálja el.

Továbbá a kereset tartalmazza a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet.

Az Lfb Pf.IV. 20802/1988-BH 1989 évi 3/109, szerint, a keresetlevél elutasítására csak akkor kerülhet sor, ha a hiányosságok miatta keresetlevél elbírálása lehetetlen.

A kérelmezők álláspontja szerint a benyújtott kérelem elbírálható, szemben a bírósági döntések mechanikus és sommás álláspontjával

A döntések azért sértik a felhívott alapelvet, mert:

Az r Pp 152.§.(2.) bekezdése alapján, ha olyan előkérdés áll rendelkezésre, amely az érintett ügyet lényegi részében befolyásolja, a bíróság mérlegelés körében az eljárást felfüggesztheti

Az előkérdés az EUB c-51/2017-es döntése lett volna, amely alapján, amennyiben azt a döntések bevárják a tisztességes eljárás keretében más döntésre jutottak volna.

Az EUB c-51/2017-es döntése Rendelkező része 3. Pontja szerint nem megfelelő-tisztességtelen a tájékoztatás, ha a CHF/HUF árfolyam nagymértékű inflálódásán túl, nem tér ki annak gazdasági következményeire.-kockázatára.

Ilyen tájékoztatás nem történt

A határozat sérti az Alaptörvény felhívott rendelkezését, mert a korábbi határozatok felülvizsgálata során, nem az Alaptörvény és a jogszabály céljainak megfelelően járt el és indokolt a bíróság:

Sérti a tisztességes eljárás Alapelvét a bizonyítási kör jogszabály megfelelőségének vizsgálata elmaradása., egyben a tényállás feltáratlansága:

A bizonyítás teher ilyen szempont szerinti elosztása sérti az Egyezségokmány 6 Cikkelyében foglalt fegyverek egyenlőségének elvét, mert nem a jogban járatlan panaszosnak kell bizonyítani, hanem a jogi szakértelemmel rendelkező ellenérdekű félnek. Ez nem történt meg.

Az Alaptörvény negyedik módosítása 2013. április 1. napjával hatályon kívül helyezte az Alaptörvény 2012. január 1-i hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatokat. Ezért az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett, hogy felhasználhatja-e a fenti időpontot megelőzően hozott határozatainak a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő megállapításait.

Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy a hatályon kívül helyezett alkotmánybírósági határozatokban kidolgozott érvek, jogelvek és alkotmányossági összefüggések felhasználhatóak az újabb ügyekben vizsgálandó alkotmányjogi kérdések elbírálásakor is, „ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntés indokolásába történő illesztése.” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]}

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán – irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot.

A pártatlanság, az elfogulatlan és tisztességes eljárás alkotmányos követelmény. A tisztességes eljárás pedig olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozata: bontotta ki az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból. Az Alkotmánybíróság szerint: „az Alap törvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően

szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti.

A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket

A bírósági döntés a fentiekben foglalt alkotmányos elvet sérti, mert nem ad számot döntésében arról, illetve az indokolásból nem derül ki, hogy az ügy lényeges részeit, és az azzal kapcsolatos észrevételeket kellő alaposítással megvizsgálta e. Ezen körön belül nem ad számot arról, hogy a jogszabály-szabály és az Alaptörvényben foglalt ellentmondásokat miért nem az Alaptörvényben foglaltak alapján és javára bírálta el.

A jog az, ahogyan a jogszabály a gyakorlatban, a jogszabály címzettjeinek magatartásában és a bíróságok jogalkalmazási gyakorlatában érvényesül (amennyiben az adott jogszabálynak létezik kialakult jogalkalmazói gyakorlata). Ebből viszont az következik, hogy az élő joggal ellentétes, vagy azt figyelmen kívül hagyó jogértelmezés nem lehet helytálló, nem lehet összhangban a *gyakorlatban ténylegesen érvényesülő joggal*. Az élő joggyakorlat elemzése egyike azoknak a módszereknek, amelyek nem nélkülözhetőek, különösen egy több éves, évtizedes gyakorlattal rendelkező szabályozás értelmezése esetén. E gyakorlat figyelmen kívül hagyása esetén jelentősen megnő a hibás jogértelmezés veszélye.

A jog lényegével nem egyeztethető össze az olyan jogszabály értelmezés, amelynek a fényében a hosszú időn át egységesen alkalmazott teljes releváns piaci gyakorlat jogellenesnek minősül.

A fentiek alkotmányossági problémaként jelennek meg. A Kúria jogegységi határozatában valamint az ezek alapján kibocsátott devizahiteles törvényekben foglalt értelmezés – azáltal, hogy figyelmen kívül hagyta a jogszabály érvényesülése során kialakult gyakorlatot – *valójában visszamenőleg megváltoztatta a jogi feltételeket*. Ez a Kúria esetén *hatáskörének túllépését* eredményezi, a devizahiteles törvények esetén pedig a *visszamenőleges jogalkotás* tilalmába ütközik. *Mindkettő a jogállamiság és a jogbiztonság sérelmét okozza.*

A Kúria, illetve annak alapján az érvénytelenségi törvény által adott jogértelmezéssel kapcsolatban felvetődött az az alkotmányjogi kifogás, hogy visszamenőleg megváltoztatja az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségére vonatkozó jogot.

A tisztességtelenség szükségszerűen értelmezést igénylő fogalmát a gyakorlat tölti ki tartalommal. Ha kialakult egy egységes jogértelmezés, amelyet a piaci szereplők és a jogértelmező hatóságok egyaránt követtek, akkor ezen értelmezés bíróság általi megváltoztatására nincs lehetőség, hiszen az így kialakult értelmezés minősül jognak, az válik a tisztességtelenség fogalmává. A Kúria ezért jogellenesen járt el, amikor a

tisztességtelenség fogalmát az egyoldalú szerződésmódosítási jog kapcsán újraértelmezte.

A visszamenőleges jogértelmezés-mivel jogbiztonságot veszélyeztet-, sérti a tisztességes eljárás elvét.

A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének a kiszámíthatóságát is. [75/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABh 1995, 383.

Továbbá a határozatok sértik a jogalkotásról szóló törvényben foglalt azon elvet, hogy a "cselekmény" keletkezése időpontjában hatályos jogszabályokat kell alkalmazni. Továbbá ebből következően az abban az időpontban keletkezett és kötelezően figyelembeveendő vagy ajánlott bírósági döntéseket.

Az Lfb BH 1995/437es döntése értelmében amennyiben egyoldalú szerződésmódosításban állapodtak meg a felek, a szerződésben bele kell foglalni a módosítás „legfelső határát”

Ugyancsak nem felelnek meg a döntések az EBH 2001.545 je-ben foglalt érdemi vizsgálat követelményeinek

Mivel ez az érintett szerződésből egyértelműen hiányzik a keresetet elutasító és az elutasítást helyben hagyó döntések sértik a jogállamiságból eredő jogbiztonság elvét.

Alaptörvény XXVIII. Cikk. (7.) bekezdésben foglaltakat, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan...bírósági hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti.

az Alkotmánybíróság egy általános követelményt állított fel a jogorvoslatokkal kapcsolatosan. Ennek értelmében a jogorvoslatához való jogot az azt megtestesítő jogorvoslat akkor juttatja érvényre, ha az a ténylegesség és a hatékonyság követelményeinek megfelel. Erre tekintettel mondta ki az Alkotmánybíróság, hogy minden jogorvoslat lényegi eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis, hogy a jogorvoslat formailag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát

A korábbi I. fokú bírósági határozathoz hasonlóan elmarad a felülvizsgálat érdemi lefolytatása, mert a döntés csupán formai okokon alapul, azaz elmarad az érdemi döntés, a részletes okszerű és a teljes tartalmat átfogó indokolás, mint az érdemi döntés kontrollja.

A tisztességes eljárás keretében a bíróságnak elsősorban alkalmazni kellett volna az r.Ptk. 205/A.§.(2.) bek.-ben foglalt azt az szabályt, hogy a fogyasztói szerződésekkel kapcsolatos bírósági eljárások során a bizonyítási teher a bankot terheli

Ezt támasztja alá a Kúria 2413/2011-es döntése is.

Az r.Ptk 312.§.(1.) bekezdése kapcsán ugyancsak sérül a tisztességes eljárás elve, amikor a jogszabály szövegét relativizálva -tisztesség ne essék - mondvacsinált jogszabály értelmezéssel relativizálja a petitum egyértelmű megfogalmazását.

E tekintetben az elutasítás jogszabályi háttér nélküli indoka az, hogy pénztartozás esetén, lehetetlenülés miatt nincs szerződés megszűnés. A hivatkozott jogszabály, de maga a Ptk. sem tartalmaz ilyen jogszabályi kivételt.

Az rPp 163.§-ban foglalt tényállás feltárási kötelezettség elmaradásával ugyancsak hátrányos megkülönböztetést tartalmaznak a döntések a kérelmezők tekintetében:
A kérelmező adósok becsatolták az MNB nyilatkozatát és a BÉT 2004 évi árfolyam előre jelzését.

Aszerint, a bankoknak már 2001 évtől kötelezően árfolyamkockázat elemző szabályzatot kellett vezetniük az MNB napi árfolyamindexe alapján.

Mivel mindkét bizonyíték ugyanazon a napi árfolyamindexen alapult a banknak ugyanazon következtetésre kellett jutnia, mint a BÉT árfolyamváltozás előrejelzésnek azaz arra, hogy a 2004 évi 156.-HUF/CHF fokozatosan 2014 évre 256.-HUF/CHF-re fog változni.

Ezen tájékoztatás visszatartása a bank részéről sérti a törvényelőtti egyenlőség elvét, figyelemmel az r.Ptk 205.§-ban foglalt tájékoztatási kötelezettségre. Ennek alkotmányos alapelve alapján adóst a szerződésben egyenlő feltételekhez kellett volna juttatni, azaz a szerződés megkötése előtt az árfolyamtrend banki ismeretei tekintetében teljeskörű tájékoztatást kellett volna adni

Egyezségokmány 6. Cikk. tisztességes eljárás „fegyverek egyenlőségének elve”.

A döntések sértik a fenti alapelvet, mert figyelmen kívül hagyják a szerződési egyensúlytalanság tényét, amely az adósok hátrányára megvalósul, így a tisztességes tájékoztatáshiánya az árfolyamkockázat gazdasági kövekezményeit illetően, a bank javára egyoldalú szerződésmódosítás lehetősége, ellensúly beépítése nélkül

A Legfelsőbb bíróság 1995 .év 397-es vagy 414-es állásfoglalása szerint egyoldalú módosítás esetén meg kell „saccoli” a változtatás legmagasabb mértékét, amely nem történt meg.

EUB c-51/2017 döntés a 3. pont szerint nem elegendő az árfolyam nagymértékű inflálódására utalni, tájékoztatást kell adni annak gazdasági kockázatáról is. Ez nem történt meg

1b.)

f.) Határozott döntési kérelem:

Indítványozom a Kúria Gfv VI.30.056/2021/5 illetve a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.496/2020/3 Fővárosi Törvényszék 66.P.22.830/2019/23-I sz. határozatai Alaptörvény ellenessége megállapítását és megsemmisítését.

(A Kúria Pfv I. Tanácsa hasonló tárgyú és jogalapú ügyben helyet adott a keresetnek szemben a jelen ügyben hozott döntésével- amely veszélyezteti a jogbiztonságot: Pfv.I.21.000/2020/8)

továbbá:

A Kúria a másodfokú bírósággal egyezően úgy ítélte meg, hogy a perbeli szerződés megkötésétől megelőzően a felperesek által aláírt kockázatteltáró nyilatkozat tartalma és a szerződésben foglalt tájékoztatás nem felel meg a megfelelő tartalmú tájékoztatással szembeni elvárásoknak, így a Kúria a jogerős másodfokú, Fővárosi Ítéltábla által hozott közbenső ítéletet hatályában fenntartotta, mely szerint a perbeli kölcsönszerződés egésze érvénytelen. További jogorvoslatnak helye nincs.

2007. július 9-én a felperesek, mint adósok az alperessel, mint hitelezővel közjegyzői okiratba foglalt életbiztosítással kombinált lakossági jelzálog kölcsönszerződést kötöttek, melyben kikötötték azt is, hogy az árfolyamkockázatból eredően az adósok a bankkal szemben igényt nem érvényesíthetnek.

A felperesek módosított keresetükben elsődlegesen a szerződés érvénytelenségének megállapítását kérték és az árfolyamkockázatot telepítő szerződéses rendelkezések körében úgy nyilatkoztak, hogy azoknak a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdése szerinti tisztességtelensége miatt az egész szerződés érvénytelen.

Az elsőfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a felperesek világos tájékoztatást kaptak arról, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállalnak, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének az érvénytelenség megállapítása iránti keresetet elutasító részét megváltoztatta és megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: *“az alperes által az árfolyamkockázat körében adott tájékoztatás – különösen a szóban kapott tájékoztatásra és a szerződés egyéb rendelkezéseire tekintettel – nem felelt meg az EUB C-186/16., C-51/17. számú ítéletében és a 2/2014. PJE határozatban megfogalmazott azon követelményeknek, miszerint a tájékoztatásnak alkalmasnak kell lenni arra, hogy a fogyasztó értékelni tudja a feltétel pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is.*

A szerződés rendelkezéseiből mindösszesen annyi következhet, hogy a fizetési kötelezettség függ a devizaárfolyam alakulásától, de nem állapítható meg abból, hogy a fogyasztókra hátrányos árfolyamváltozásnak, valamint az ebből adódó többletfizetési kötelezettségnek felső határa nincs, az korlátlan, és nem tűnik ki az sem, hogy az árfolyamváltozásból eredően a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós.”

A másodfokú bíróság leszögezte, hogy a [REDACTED] által az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás nem világos és nem érthető, így az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, ami a perbeli kölcsönszerződés egészének érvénytelenségét eredményezi.

Az alperes pénzügyi felülvizsgálati kérelmére eljáró Kúria a másodfokú ítélettel értett egyet és a szerződést az árfolyamkockázat feltárásának hiányosságai okán érvénytelennek nyilvánította

Kúria-Gfv.VII .30.410-2020-4.-közbenső-ítele

A Kúria az első- és másodfokú ítéletet felülvizsgálta és hatályon kívül helyezte az ítéletek azon részét, mely pótolta a hiányzó törlesztőrészletet, továbbá megállapította az adós részére az alperes pénzügyi felülvizsgálattal nyújtott kockázattal járó hiányosságait és nem megfelelő voltát. Az ítélettel szemben további felülvizsgálati kérelemnek helye nincs.

Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletében kimondta, hogy a felek között 2008. április 30. napján aláírt lakásvásárlási célú, svájci frank alapú kölcsönszerződés érvénytelen a törlesztőrészlet hiánya miatt. A szerződést az első fokú bíróság érvényessé nyilvánította annak pótlásával. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú döntést – felperes adós fellebbezése ellenére – helybenhagyta.

“A Kúria úgy ítélte meg, a perbeli kockázatfeltáró nyilatkozatban nyújtott tájékoztatás alapján a felperes azt valóban számításba vehette, hogy a kölcsönszerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, azonban az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt felperes a tájékoztatás tartalmából azt nem ismerhette fel, hogy pontosan mit jelent és milyen következményekkel jár az, hogy azt viselni tartozik.”

A Kúria döntése értelmében tehát az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás nem felel meg a tisztességes tájékoztatással szemben felállított követelményrendszernek, így a Kúria az elsőfokú bíróságot ebben a kérdéskörben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárásban – tekintettel arra, hogy a jelen határozatban kifejtettek szerint az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelen volt – az elsőfokú bíróságnak ezt figyelembe véve kell elbírálnia a felperes szerződés érvénytelenségének jogkövetkezménye levonására irányuló kereseti kérelmét.

Gfv. VII .30256.2020.9.-

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú ítélet felülvizsgálati kérelemmel érintett rendelkezésére kiterjedően hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása tekintetében új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Bp. 2022.01.11

